

Van ve Ercişli çocuklar için

İzmir Pınarbaşı'ndan Abdullah Kireççi: “Van veya Erciş'ten yeni doğan ve bakım ihtiyacı olan bir bebeği evlâtlık edinmek istiyoruz. Bize yardımcı olabilir misiniz? Ayrıca, evlât edinmenin dinimizce hükmü nedir? Evlât edinilen şahıs erkeksen büyüdüğünde hanıma; kız ise büyüdüğünde babaya namahrem olur mu?”

Öncelikle bu hayır niyetinizi gökte melekler alkışlıyor. Bunu bir teslim edelim.

Van veya Erciş'ten yeni doğmuş veya daha önce doğmuş çocuklardan evlâtlık almak ya da geçici koruyucu aile konumu ile çocuklara barınma, iâşe ve eğitimlerine devam imkânı sağlamak büyük sevaptır.

Dün akşam yaptığımız merkez meşveretinde de bu konu gündeme geldi. Deprem bölgesinden--yaşları önemli değil—barınma, iâşe ve eğitime devam ihtiyacı olan çocuklara, Türkiye'nin diğer bölgelerinden müsait ailelerin, hiç vakit geçirmeden, koruyucu ve yardımcı aile konumu sağlamalarının önemi üzerinde duruldu. Ve sosyal komisyonun iki tarafla da gerekli görüşmeyi sağlayarak gerekli desteğin verilmesine karar verildi.

Bu kararı bu satırlarla her iki tarafa da duyuruyorum. Bu meselenin diğer il ve mahal meşveretlerinde de görüşülmesi ve koruyucu aile anlamında müsait ailelerin desteklerinin sağlanması apayrı bir rahmet ve rıza çeşmesi hükmündedir.

Peygamber Efendimiz (asm), peygamberlikten önce Zeyd b. Harise'yi evlât edinmişti. Zeyd b. Hârise Mekke'ye köle olarak getirilmiş ve Hazret-i Hatice'nin (ra) yeğeni tarafından satın alınmış bir çocuktur. Hazret-i Hatice (ra) bu çocuğu alıkoyarak, Peygamber Efendimize (asm) hediye etti. Zeki, sevimli ve saygılı bir çocuk olan Zeyd b. Hârise'yi, Peygamber Efendimiz (asm) evlâdı gibi sevdi.

Fakat diğer yandan Zeyd'in babası yana yakıla evlâdını arıyor, evlâdını sağ-salim bulup getirene büyük ödüller vaad ediyordu. Evlâdının Mekke'de olduğunu öğrenir öğrenmez, kardeşi ile birlikte Mekke'nin yollarını tuttu ve henüz kendisine

peygamberlik görevi verilmemiş bulunan Hazret-i Peygamber'in (asm) yanına geldi. Dedi ki:

“Ya Muhammed, Siz Allah'ın evinin komşusunuz! Esiri serbest bırakan ve ona yemekler yediren hayırsever kimselersiniz. Oğlum sendedir. Onu bağışla ve bize iyilik et! Sen bu kavmin efendisinin oğlusun. Onu bağışlarsan, sana ne istersen vereceğim!”

Peygamber Efendimiz (asm):

“Size daha iyisini veririm. Huzurunuzda onu serbest bırakıyorum! Arzu ederse hiçbir şey almadan onu size veririm!” buyurdu.

Zeyd'in babası çok memnun olmuştu. “Bize çok iyilik etmiş olursun! Allah sana büyük mükâfâtlar versin!” dedi. Zeyd'i çağırdılar. Hazret-i Peygamber (asm):

“Ey Zeyd! Bunları tanır mısın?” buyurdu. Zeyd:

“Evet, tanırım! Şu babam, şu da amcamdır!” dedi.

Hazret-i Peygamber (asm): “Şu baban, şu amcamdır; beni de tanırsın! Şimdi kimi istiyorsan, onu seçmekte serbestsin!” buyurdu.

Zeyd hiç tereddüt etmeden:

“Asla senden başka kimseyi istemem! Sen benim hem babam, hem de amcam yerindesin!” dedi. Ardından babasına dönerek Hz. Peygamber'in (asm) yanında kalmak için izin istedi.

Hazret-i Peygamber (asm) de: “Şâhit olunuz; Zeyd benim oğlumdur!” buyurdu. Bu sözden Zeyd'in babası ve amcası hoşlanmışlardı. İçleri rahat bir şekilde Zeyd'i Hazret-i Peygamber'e (asm) bırakıp döndüler.

Evlâd edinilen çocuk, evlâd geldiği aileye varis olmuyor. Ergenlik çağına kadar yetiştirilebiliyor. Ergenlik çağından sonra ihtiyaç varsa, mahremiyet şartlarına dikkat etmek şartıyla, çocuğun evlenmesine kadar yine ilgili aile yardımcı olabilir. Fakat çocuğa gerçek anne ve babasını söylemek ve mümkünse onlarla olan bağıni sürdürmesine izin vermek şarttır.

Evlâtlik meselesinde şu yollar izlenebilir:

1- Koruyucu ve yardımcı âile sıfatıyla, yaş şartı aramadan, deprem bölgesindeki barınmaya, iâşeye ve eğitim hakkını devam ettirmeye ihtiyacı olan çocuklara ulaşılabilir ve bir evlât hassasiyeti içinde bakımı ve terbiyesi üstlenilebilir. Bu, dînen

mümkündür ve bunda büyük hayır ve sevap da vardır. Çocuklara kucak açmak meşrûdur, hayırdır, rızâ-yı Bârî'yi kazanmaya vesîledir.

Bu konuda şu hadisleri hatırlamamızda yarar var:

* Resûlullah Efendimiz (asm) mübârek şehâdet parmağı ile orta parmağını biraz açarak işâret etti ve şöyle buyurdu: “Ben, yetimin her şeyine kefil olarak bakan kimse ile Cennette şöylece yan yanayız.” 1

* “Beni zayıfların arasında arayınız. Siz ancak zayıflarınız dolayısıyla yardım görüyorsunuz ve rızıklandırılıyorsunuz.” 2

2- Barındırmak için alınan çocuklardan gerçek anne ve babasını saklamak doğru değildir. Bu yasaklanmıştır. Peygamber Efendimiz (asm) kişiye babasından başkasına nesep iddia etmesinin yalan ve iftira olduğunu beyan buyurmuştur. 3

3- Çocuk ergenlik dönemine ulaştığında, nâmahremlik esaslarına riâyet edilmelidir. Çünkü çocukla çocuğun barındığı âile arasında bir nesep bağı yoktur.

4- Çocuk, barındığı ailenin malına vâris olmaz. Ancak aile çocuğun ihtiyaçları için yaptığı her harcamada sadaka sevabı alır.

Dipnotlar:

1- Buhârî, 11/1838.

2- R. Sâlihîn, 272.

3- Buhârî, 9/1428.